

AAM-001-001499

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2016

Geography : Paper - VIII

(Elements of Oceanography)

(Elective - II)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001499

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
(૨) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

1 નીચે આપેલા M.C.Q. ના જવાબ ઉત્તરવહીમાં લખો : 20

- (1) કંકણાકાર ખરાબા કયા આકારના હોય છે ?
(A) ઘોડાની નાળ (B) ચોરસ
(C) ત્રિકોણ (D) ઉપરના બધાં
- (2) નીચે આપેલામાંથી કયો ભરતી-ઓટનો પ્રકાર છે ?
(A) ગુરુત્તમ (B) સુનામિ
(C) પરવાળા (D) ઊઝ
- (3) સૂર્યના કિરણો સમુદ્રમાં કેટલી ઊંડાઈ સુધી પ્રવેશી શકે છે ?
(A) 150 મીટર (B) 175 મીટર
(C) 180 મીટર (D) 200 મીટર
- (4) દુનિયાનો સૌથી મોટો મહાસાગર કયો છે ?
(A) હિંદ મહાસાગર (B) પેસિફિક મહાસાગર
(C) એટલાંટિક મહાસાગર (D) આર્કટિક મહાસાગર

- (5) વાન સરોવર કયા દેશમાં આવેલું છે ?
- (A) ભારત (B) તુર્કી
(C) ચીન (D) ઈરાન
- (6) મહાસાગરના તળનો કેટલા % ભાગ ખંડીય ઢાળ ધરાવે છે ?
- (A) 7% (B) 7.5%
(C) 8% (D) 8.5%
- (7) મહાસાગરના તળનો કેટલા % ભાગ ખંડીય છાજલી ધરાવે છે ?
- (A) 7% (B) 7.5%
(C) 8% (D) 8.5%
- (8) નીચે આપેલામાંથી કયો પ્રવાહ પેસિફિક મહાસાગર સાથે સંલગ્ન છે ?
- (A) મોઝાંબિક પ્રવાહ (B) બ્રાઝિલ પ્રવાહ
(C) ફ્લોરિડા પ્રવાહ (D) કુયરોશિવો પ્રવાહ
- (9) સુમુદ્ર નિક્ષેપ કાળા કાદવમાં કોનો વાસ હોય છે ?
- (A) ઝેરી બેક્ટેરિયા (B) ઊઝ
(C) પરવાળા (D) ઉપરના બધા
- (10) ભૂમધ્ય સમુદ્ર કયા બે જમીન ખંડોની વચ્ચે આવેલો છે ?
- (A) એશિયા અને આફ્રિકા (B) અમેરિકા અને આફ્રિકા
(C) અમેરિકા અને યુરોપ (D) યુરોપ અને આફ્રિકા
- (11) સમુદ્રમાં વસતા દરિયાઈ પ્રાણી અને વનસ્પતિનાં અવશેષોમાંથી બનેલા નિક્ષેપોને શું કહે છે ?
- (A) પરવાળા (B) ઊઝ
(C) છીપલા (D) ઉપરના બધા
- (12) દુનિયાનો સૌથી મોટો બંધિયાર સમુદ્ર કયો છે ?
- (A) બાલ્ટિક સમુદ્ર (B) રાતો સમુદ્ર
(C) ભૂમધ્ય સમુદ્ર (D) પીળો સમુદ્ર

- (13) પરવાળાના જીવ ક્યાં જીવી શકતા નથી ?
- (A) ગંદા પાણીમાં (B) ઠંડા પાણીમાં
(C) ઊંડા પાણીમાં (D) ઉપરનાં બધા
- (14) નીચે આપેલમાંથી કયો ઠંડો પ્રવાહ છે ?
- (A) પેરૂ પ્રવાહ (B) ક્યુરોશિવો પ્રવાહ
(C) અખાતી પ્રવાહ (D) બ્રાઝિલ પ્રવાહ
- (15) સામાન્ય રીતે આપણે સમુદ્રની ઊંડાઈની માપણી કરીએ છીએ.....
- (A) ફૂટમાં (B) ફેધમમાં
(C) મીટરમાં (D) નોટિકલ માઈલમાં
- (16) ઋતુ પ્રમાણે મહાસાગરના પ્રવાહ પોતાની દિશા બદલે છે.
- (A) હિંદ મહાસાગરમાં (B) પેસિફિક મહાસાગરમાં
(C) એટલાંટિક મહાસાગરમાં (D) આર્કટિક મહાસાગરમાં
- (17) દુનિયાનો સૌથી વધુ ક્ષારતા ધરાવતો સમુદ્ર છે
- (A) બાલ્ટિક સમુદ્ર (B) રાતો સમુદ્ર
(C) ભૂમધ્ય સમુદ્ર (D) પીળો સમુદ્ર
- (18) મહાસાગરોનાં તળિયાં કેટલા જૂનાં છે ?
- (A) 10 કરોડ વર્ષ (B) 15 કરોડ વર્ષ
(C) 20 કરોડ વર્ષ (D) 25 કરોડ વર્ષ
- (19) સમુદ્ર મોજાનાં તરંગશિર્ષ અને તરંગપાદ વચ્ચેનું ઊર્ધ્વ અંતર
- (A) તરંગ ઊંચાઈ (B) તરંગ લંબાઈ
(C) તરંગ માત્રા (D) તરંગ સમય
- (20) મહાસાગરોની સપાટીનું સરેરાશ તાપમાન કેટલું છે ?
- (A) 15° C (B) 17° C
(C) 19° C (D) 21° C

2 સમુદ્રશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી તેના સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

2 સમુદ્રજળના તાપમાન વિષે વિસ્તૃત અહેવાલ આપો. 10

3 'સમુદ્રતળના નિક્ષેપો' પર એક ભૌગોલિક નિબંધ લખો. 10

અથવા

3 પરવાળાની શ્રેણીઓના પ્રકારો વર્ણવો. 10

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 8

(1) સમુદ્ર મોજાંના પ્રકાર

(2) હિંદ મહાસાગરનાં તળનું ભૂપૃષ્ઠ

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 8

(1) ભરતી-ઓટના પ્રકાર

(2) મહાસાગરોની સંપત્તિ

5 ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : (કોઈ પણ બે) 14

(1) મહાસાગરોમાં ક્ષારતાનું વિતરણ

(2) પેસિફિક મહાસાગરના પ્રવાહો

(3) સમુદ્રશાસ્ત્રનો પૃથ્વી વિજ્ઞાન સાથે સંબંધ

(4) સમુદ્ર કિનારાનું પર્યાવરણ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Draw neat diagrams wherever necessary.

1 Answer the following M.C.Q. in answer book : 20

- (1) Of what shape atoll reef is?
- (A) Horse shoe (B) Square
(C) Triangle (D) All of these
- (2) Which of the following is a type of tide?
- (A) Spring (B) Tsunami
(C) Coral (D) Ooze
- (3) How deep do the sun rays penetrate in to the sea?
- (A) 150 Metre (B) 175 Metre
(C) 180 Metre (D) 200 Metre
- (4) Which is the biggest ocean of the world?
- (A) Indian Ocean (B) Pacific Ocean
(C) Atlantic Ocean (D) Arctic Ocean
- (5) In which country 'Van lack' is situated?
- (A) India (B) Turkey
(C) China (D) Iran
- (6) What % of the ocean floor is covered by the continental slope?
- (A) 7% (B) 7.5%
(C) 8% (D) 8.5%

- (7) What % of the ocean floor is covered by the continental shelf?
- (A) 7% (B) 7.5%
- (C) 8% (D) 8.5%
- (8) Which of the following currents is associated with the 'Pacific Ocean'?
- (A) Mozambique Current
- (B) Brazil Current
- (C) Florida Current
- (D) Kuroshio Current
- (9) What resides in the sea deposits 'black mud'?
- (A) Poisonous, bacteria (B) Ooze
- (C) Corals (D) All of these
- (10) Between which two continents is the Mediterranean Sea located?
- (A) Asia and Africa
- (B) America and Africa
- (C) America and Europe
- (D) Europe and Africa
- (11) What do we call the deposition of the remains of marine animals and vegetation?
- (A) Coral (B) Ooze
- (C) Mussels (D) All of these
- (12) Which is the largest land locked sea in the world?
- (A) Baltic Sea (B) Red Sea
- (C) Mediterranean Sea (D) Yellow Sea

- (13) Where can coral life not survive?
- (A) Dirty water (B) Cold water
(C) Deep water (D) All of these
- (14) Which of the following is a cold current?
- (A) Peru Current (B) Kuroshio Current
(C) Gulf Stream (D) Brazil Current
- (15) We generally measure the depth of the sea in...
- (A) Feet (B) Fathom
(C) Metre (D) Nautical mile
- (16) The direction of ocean currents is reversed with season...
- (A) Indian Ocean (B) Pacific Ocean
(C) Atlantic Ocean (D) Arctic Ocean
- (17) The most salty sea in the world is...
- (A) Baltic Sea (B) Red Sea
(C) Mediterranean Sea (D) Yellow Sea
- (18) How old are the bottom of the Oceans?
- (A) 10 Crore Years (B) 15 Crore Years
(C) 20 Crore Years (D) 25 Crore Years
- (19) Vertical distance between a trough and a crest of a wave...
- (A) Wave height (B) Wave length
(C) Wave period (D) Wave time
- (20) What is the mean temperature of the Oceans?
- (A) 15° C (B) 17° C
(C) 19° C (D) 21°C

2 Define oceanography and discuss its nature and scope. 10

OR

2 Give a detailed account of temperature of ocean water. 10

3 Write a geographical essay on 'Ocean deposits'. 10

OR

3 Describe the types of coral reefs. 10

4 (a) Write short note : (any **one**) 8

(1) Types of Waves.

(2) Relief of Indian Ocean.

(b) Write short note : (any **one**) 8

(1) Types of tides.

(2) Ocean wealth.

5 Write answers in brief : (any **two**) 14

(1) Distribution of salinity in ocean.

(2) Currents of Pacific Ocean.

(3) Relevance of oceanography in earth sciences.

(4) Coastal environment.
